

EDI-regler knyttet til bruk av NeB standard for elektronisk handel i byggevarebransjen

Endringslogg for dette dokumentet

Versjon	Dato	Endring	Godkjent
V01-V04		Arbeidsversjoner	
V05	31.mars 2011	Ajourført etter møte 28. februar 2011 i EDI-utvalget	
V06	27. april 2011	Ajourført etter møte 4. april i EDI-utvalget	
V07	6. mai 2011	Ajourført etter møtet 2- mai i EDI-utvalget Prosesser med EDI vises tydeligere Presisering av delleveranse i kap 2.3 Parten OB tas med under parter i 2.4 Linjenummer skal være numeriske heltall	
V08	10. mai 2011	Beskrivelse av pakkseddel tas inn	
V09	23. mai 2011	Bruk av parter i EDI-melding kan presiseres nederst på side i kap 3.1 Justert tekst relatert til "bestillbar" i kap 3.1 Presisering til bruk av enhet i bestilling i kap 3.1 Presisering til bruk av enheter i bekreftelse, pakkseddel og faktura i kap 3.6	
V10	30.mai 2011	Nytt kapittel 1.4 med felter per butikk for formidling fra kjede til leverandør	27.mai 2011 godkjente SU EDI-regler med denne endringen
V11	12.mares 2012	Portalnavn endret i leseveiledning. Mindre endringer av tekst i kapittel 3.1 og 3.2. Nytt kapittel 6 med forklaring av innhold i bestilling og bekreftelse	
V12	07.11.2012	Presisering lagt inn i leseveiledning. I kap 3.1-3.5 er bruk av tjenester eller kostnader som egne linjer i ordrebekreftelse, pakkseddel og faktura presisert i tillegg til noe oppgradering av tekster. Eksempler og tidligere kapittel 6 er tatt bort.	
V13	11.12.2012	Liten justering i kap 3.1. I kap 3.2, ordrebekreftelse, er det lagt inn en tabell som presiserer bruken av statuskode på linje.	13.12.2012 godkjent av SU
V14	29.02.2016	Nytt kapittel 2.8 som omtaler tjenester. Nytt vedlegg kapittel 6 med oversikt tjenester	

Leseveiledning

Det er laget mange dokumenter gjennom prosjektet Standardisering i byggevarebransjen. Dette dokumentet setter fokus på hva EDI er og hvordan man kan komme i gang med EDI på en enkel og systematisk måte. Dokumentet setter også noen regler for hvordan meldingsstandarder skal brukes både med beskrivelser og med spesifisering av innhold. Dette er et naturlig første dokument å lese for de som er interessert i EDI.

Maler for de enkelte meldinger ligger nedlastbart [her](#).

For de mer teknisk interesserte finnes de forskjellige meldingsstandardene basert på NEB for bestilling, ordrebekreftelse, pakkseddel og faktura beskrevet i egne dokument som ligger nedlastbare [her](#).

For de som er interessert i å studere prosesser og funksjonalitet i et data-system i forhold til EDI, kan lese EDI/ERP-guide som også ligger nedlastbar på samme sted.

I kapittel 5 i dokumentet beskrives nivåene i pakkseddel og med tilhørende eksempler.

I kapittel 6 er det lagt inn en oversikt over tjenester.

Bakerst i dette dokumentet er det laget en ordliste med forklaringer på nye ord og begrep som du kan finne underveis i teksten.

Innholdet i dokumentet er framkommet i samarbeid mellom organisasjonene Virke Byggevarehandel og Byggevareindustriens forening.

Innhold

1	Opstart bruk av EDI.....	4
1.1	Oversikt over parter i en utveksling	4
1.2	Endringer knyttet til en utveksling	5
1.3	Partsopplysninger i EDI-utveksling.....	6
1.4	Oversikt butikker i en kjede	7
2	Regler for EDI-meldinger	9
2.1	EDI-meldinger.....	9
2.2	Avsender og mottaker av en EDI-melding	9
2.3	En-til-en prinsippet	10
2.4	Identifikasjon av parter	10
2.5	Identifikasjon av dokument.....	11
2.6	Varelinjer i en EDI-melding.....	11
2.7	Identifisering av vare på linje	11
2.8	Bruk av tjenester i en EDI-melding	11
3	Regler per dokumenttype	13
3.1	EDI bestilling.....	13
3.2	EDI ordrebekreftelse.....	13
3.3	Kvantum i bestilling/bekreftelse	14
3.4	Pakkseddel	15
3.5	Faktura	15
3.6	Enheter og internasjonal handel.....	15
3.7	Enheter ved bruk av GTIN.....	15
4	Krav til informasjon i EDI-meldinger	16
5	Pakkseddel - formål, struktur og detaljnivå	17
5.1	Formål	17
5.2	Prinsipper	17
5.3	Detaljeringsnivå i pakkseddel	17
5.4	Struktur.....	18
5.5	Eksempler	18
6	Oversikt tjenester.....	22
7	Definisjon av en del faguttrykk	23

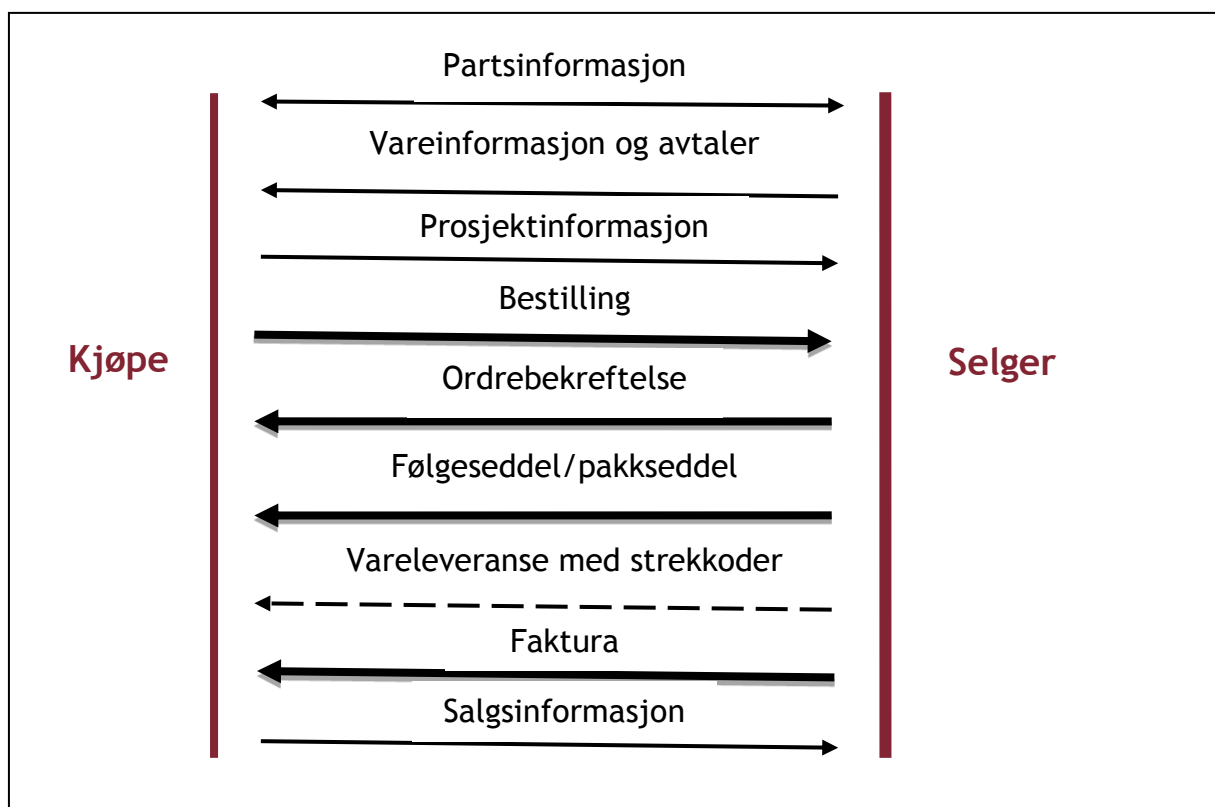
1 Oppstart bruk av EDI

Det er viktig at to parter som skal starte opp med EDI utveksling, først avtaler et oppstartsmøte. Herved etableres gjensidig oversikt over status på datasystem, behov for oppgradering, erfaring med EDI, status på vareregister, vareidentifisering, bestillbare pakninger, partsidentifisering, bruk av 3.parter, EDI-standard, aktuelle meldinger, melding som det skal startes med, plan for framdrift med etableringsfase, testfase og godkjenning.

Med utgangspunkt i oversikt over informasjonsbredde og krav til innhold i meldinger beskrevet i kapittel 4, bør bruken av valgfrie felter fastlegges.

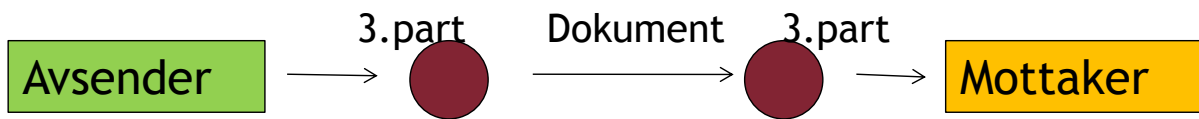
Partene bør bli enige om en person som kan fungere som koordinator i oppstartsprosessen. Denne personen må ha erfaring med EDI-utvekslinger. Det kan være fordeler om denne personen kommer fra handelssiden. Grunnen til at en koordinator er viktig i en oppstart, er at den omforente planen skal gjennomføres og da trengs oppfølging. Det er mange eksempler på at oppstarter aldri er blitt gjennomført eller har trukket ut i langdrag fordi det ikke har vært en pådriver eller at aktørene bare venter på hverandre uten at noe skjer.

Under vises et bilde av de prosesser som kan løses av EDI eller utveksling av datafiler. De markerte prosessene kan løses av EDI-meldinger definert i NeB. De andre prosessene kan også løses ved bruke av utveksling av datafiler.

1.1 Oversikt over parter i en utveksling

I kapittel 1.3 i dette dokumentet vises en side som er praktisk å benytte både i etablering, test og produksjon av en EDI-utveksling. Dokumentet benyttes til å ha en samlet oversikt over de involverte i en utveksling.

For kjeder som har gjennomstrømfakturering, vil det være naturlig å ha en partsoversikt for fakturering og separat partsoversikt for hver butikk for bestilling, ordrebekreftelse og pakkseddel.

Det er viktig at en person i bedriften har ansvar for vedlikehold av partsinformasjon og distribusjon av denne til de det angår.

1.2 Endringer knyttet til en utveksling

Når en utveksling er gjennomtestet og godkjent av de involverte parter, avtales produksjonsstart.

Når produksjon er etablert, er det forbud mot å gjøre endringer på elementer som kan påvirke utvekslingen. Vi vet at behov for endringer inntreffer. Når en av de involverte i en utveksling kommer i en slik situasjon, må de øvrige involverte i utvekslingen varsles om hva som skal skje og når slik at de kan følge litt ekstra med selv om de tilsynelatende ikke skulle bli påvirket av endringen som gjøres.

Varsling av denne typen syndes det mot i alle leire. Litt omtenkksomhet her vil skape goodwill mellom partene.

1.3 Partsopplysninger i EDI-utveksling

Denne avtalen gjelder fra dato:					Avtalen forplikter partene på en likeverdig måte				
LEVERANDØREN				OPPLYSNINGER		KUNDEN			
Navn:				Selskap		Navn:			
Adr.:				Adresse		Adr.:			
Tlf.:		GLN:				Tlf.:		GLN:	
Adm. kontaktperson:				Adm. ansvarlig		Adm. kontaktperson:			
Tlf.:		Mail:				Tlf.:		Mail:	
Tekn. kontaktperson:				Ved problem		Tekn. kontaktperson:			
Tlf.:		Mail:				Tlf.:		Mail:	
3.part:		Kontakt		Postkasseleverand.		3.part:		Kontakt	
Tlf.		Mail				Tlf.		Mail	
Kontaktperson	Tlf.	Mail	IG	Melding	Fra dato	Kontaktperson	Tlf.	Mail	IG
				Best.					
				Bekr.					
				Pakks.					
				Fakt					
Det påligger partene et krav om å informere de øvrige involverte aktører i god tid hvis endringer i en utveksling planlegges.									
Bruk av parter i EDI-meldingene, ev. fakturamottaker ved gjennomstrømsfakturering, kan legges inn her.									

1.4 Oversikt butikker i en kjede

Det anbefales at kjedene tar i bruk en standardisert metode for utveksling av informasjon til leverandørene om sine butikker.

Under er vist hvordan et slikt regneark kan bygges opp med informasjon som er viktig for EDI-meldingene. Butikken vil normalt stå som kjøper i en EDI-bestilling (gjelder ikke ved sentrale innkjøp til hovedlager e.l.). I tillegg er det viktig å angi fakturamottaker som kan være et kjedekontor eller regionskontor.

Når en kjede sender samlet oversikt eller oppdatering av informasjon om sine butikker til en leverandør, er det en stor fordel for alle parter at dette skjer strukturert og på samme måte hver gang. I tillegg vil det være en stor fordel for leverandøren at alle kjeder eller kunder sender slik informasjon på samme måte dvs i samme format.

Mange kjeder har ett regneark som inneholder alle butikker, og som sendes til leverandørene etter at noen endringer har funnet sted. Det er da viktig at de feltene som er endret, blir merket med en bakgrunnsfarge eller kommentar. Hvis ikke, har ikke leverandøren som mottar informasjonen, noen mulighet for å lokalisere endringene som er gjort.

Utformingen av et slikt regneark kan være som vist under der kjeden identifiserer seg selv og angir dato for forsendelse på første linje.

Videre angis en butikk på hver linje.

Dersom en kunde utgår, angis dette i kolonne A.

Hvis linjen angir en ny butikk, skrives «Ny butikk fra dato» i kolonne A.

Kolonne A må brukes aktivt av kjeden for å angi hvor det er gjort endringer.

Kolonne	Hovedfelt	Underfelt	Krav	Forklaring
			M=må O=kan	
A	Endringskommentar		O	Skriv inn hva som er endret på denne kunde
B	Kjede/profil		O	Hvis det er flere kjeder/profiler/kundegrupper
C	Navn		M	
D	Epost		M	
E	Juridisk navn		M	
F	Org. nummer		M	
G	GLN-nummer		M	
H	Fylke		O	Dersom dette brukes
	Postadresse		M	
I		Adresse	M	
J		Postnummer	M	
K		Sted	M	
	Besøksadresse		M	
L		Adresse	M	
M		Postnr.	M	

N		Sted	M	
O	Fax		M	
P	Telefon		M	
Q	Mobil		O	Brukes hvis nødvendig
	Fakturamottak		M	
R		GLN-nummer	M	
S		Navn	M	
T		Adresse	M	
U		Postnummer	M	
V		Poststed	M	
	Leveringssted		O	Brukes hvis leveringsadresse avviker fra besøksadresse
W		GLN-nummer	O	
X		Navn	O	
Y		Adresse	O	
Z		Postnummer	O	
AA		Poststed	O	
	Epost		O	Brukes hvis det er behov
AB		Ordrekontor	O	
AC		Faktura	O	
AD		Varemottak	O	
AE	Kundenummer		O	Dersom kjedens kundenummer benyttes

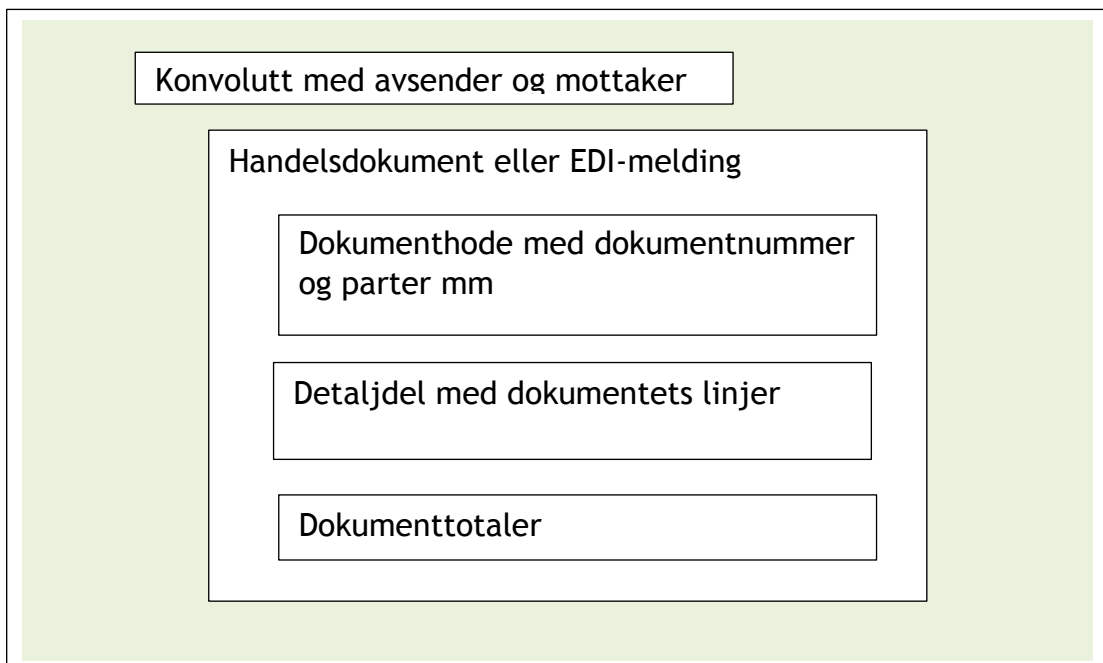
2 Regler for EDI-meldinger

2.1 EDI-meldinger

Det er utviklet en standard for EDI-meldinger for Byggevarebransjen, med navnet NEB i Norge og BEAst Trade i Sverige, ved et samarbeid mellom bransjeorganisasjoner i Norge og Sverige. Denne standard har meldinger for bestilling, ordrebekreftelse, pakkseddel og faktura. Standarden foreligger både i versjon for Edifact og XML. Det foreligger Maler (Templates på engelsk) for hver melding samt utfyllende User guide.

Standardene kan lastes ned fra [link](#).

Strukturelt ser en EDI-sending ut som vist innenfor ytre ramme på skissen under.

Et handelsdokument (eks faktura) består strukturelt av tre deler som i figuren er vist som bokser (hode, linjer og totaler). Hver boks i figuren representerer en gruppe med informasjon som blir beskrevet i kapitlene som følger.

I en konvolutt kan det ligge flere EDI-dokumenter som hver består av de tre komponentene i figuren (hode, linjer og totaler). En EDI-sending består av en konvolutt med ett eller flere EDI-dokumenter.

2.2 Avsender og mottaker av en EDI-melding

Når en EDI-melding skal sendes, må det i adresseringsdelen i konvolutten angis både avsender og mottaker av meldingen. Dette kan sammenlignes med adresseetiketten med mottakeridentifisering på en firmakonvolutt med fortrykt informasjon om avsender.

I en EDI-melding brukes GLN (Global Location Number) til å identifisere avsender og mottaker. Dette identifikasjonsnummeret skaffes hos GS1 Norge.

I en bestilling er avsender normalt kjedekontor, butikk eller sentrallager, og mottaker er leverandøren.

For en ordrebekreftelse er avsenderen normalt leverandøren, og mottager er kjedekontor, butikk eller sentrallager.

For pakkseddel er avsender normalt leverandøren, og mottaker er normalt butikk eller sentrallager. Imidlertid vil en leveranse til byggeplass ikke bli dekket av dette. Det er altså leveringsstedet som er det ideelle stedet for å sende en pakkseddel, men det er sjelden mulig å sende ei EDI-melding til byggeplass. Derfor må kjøperen bli den normale mottakeren av pakkseddel.

For faktura vil mottaker være den part som er spesifisert i handelsavtalen mellom kjøper og selger.

Fakturamottaker skal oppgis i EDI-bestillingen og skal overensstemme med handelsavtalen. Hvis det likevel oppstår et avvik, vil det være avtalen i leverandørens system som overstyrer.

Det er viktig at bruk av parter blir avtalt i oppstartsmøte.

2.3 En-til-en prinsippet

Det skal brukes en-til-en prinsippet, som innebærer at én faktura kan bare omfatte én pakkseddel (leveranse), én ordrebekreftelse og én bestilling som hovedregel.

Det er mulig å bruke pakkseddelen slik at en pakkseddel og leveranse omfatter flere bestillinger. Dette må være avtalt før det tas i bruk.

Hvis ikke annet er sagt, er delleveranse tillatt.

En-til-en prinsippet vil gjøre behandlingsreglene i datasystemene enkle og oversiktlige, og både den maskinelle og den manuelle oppfølgingen blir enkel.

2.4 Identifikasjon av parter

I en EDI-melding må alle involverte parter identifiseres. Identifikasjon skjer med GLN som omtalt i kapittel 2.2. Vanlige parter i en melding er kjøperen, leverandøren, leveringssted/ hentested og fakturamottaker.

I faktura skal alle parter i en melding angis med navn og adresse. Leveringssted må angis med full adresse på alle meldinger.

Leveringssted krever ikke bruk av GLN.

Det anbefales at partens navn også angis i de andre meldingene. Dette gjør det enklere å kontrollere hvis man må inn og lese en melding.

Når en kjede skal i gang med utveksling av EDI, for eksempel faktura, må kjeden sørge for at nødvendig informasjon for alle butikker blir formidlet til aktuell leverandør.

En annen side ved denne partsinformasjonen er at ved alle endringer, må det sendes oppdatert informasjon til alle leverandører. Det er da ikke nok å sende et oppdatert regneark. Det må være tydelig markert om hva som er endret eller nytt. **Se i kapittel 1.4 for hvilken informasjon** som må være med og hvordan endringer skal markeres.

Følgende parter kan/skal være med i en EDI-melding:

EDIFACT kode	Original EDIFACT benevnelse	Tolkning	Krav
BY	Buyer	Part (selskap) som varer selges til (kjøper).	Skal
SU	Supplier	Part (selskap) som oppfattes som <u>leverandøren</u> av varene.	Skal
IV	Invoicee	Part (selskap) som faktura skal sendes til.	Skal
DP	Delivery Party	Part (selskap) som varer skal leveres til.	Skal

		(Part (selskap) varen stilles til disposisjon for.)	
UD	Ultimate customer	Sluttmottaker av varer. Leverandøren merker varer med dette navnet	Brukes etter avtale
OB	Ordered By	Bestiller av varene. Kan være kjedekontor som bestiller på vegne av butikk, eller kan være butikkens kunde i noen tilfeller	Brukes etter avtale
CA	Carrier	Part (selskap) som besørger transport av varer mellom to navngitte steder.	Kan
SF	Ship From	Identifikasjon av part hvor varer vil bli utlevert. (Hentested ved EXW eller at kjøper henter)	Skal ved EXW
II	Issuer of invoice	Identifikasjon av fakturautsteder. Brukes for å identifisere kjedehovedkontor ved viderefakturerings til butikker.	Kan ved gjennomstrømsfakturerings

2.5 Identifikasjon av dokument

Hvert EDI-dokument skal identifiseres entydig av et dokumentnummer. Dette dokumentnummer tildeles av avsenders datasystem. Eksempelvis har hver bestilling et bestillingsnummer som det skal henvises tilbake til i senere ordrebekreftelse, pakkseddel og faktura. En faktura skal også ha henvisning til ordrebekreftelse og pakkseddel. En eventuell kreditnota skal henvises tilbake til opprinnelig bestilling og fakturanummer.

I noen tilfeller kan bestillingsnummer mangle pga. telefonbestilling.

Bestillinger uten bestillingsnummer bør unngås fordi det vil skape merarbeid hos kjøperen senere i form av manuell kontroll.

Det er viktig å bruke dublettkontroll på dokumentnivå.

2.6 Varelinjer i en EDI-melding

I en EDI-melding skal hver varelinje være identifisert av et linjenummer som tildeles av avsenders datasystem. Dette linjenummeret er bærer av varelinjens informasjon og skal være med ved referanser eller henvisninger på varelinjenivå. Eksempelvis skal linjer i alle påfølgende dokumenter til en bestilling, ha referanse til bestillingsnummer og aktuelt linjenummer der. Dette gjør det mulig for mottakende datasystem å koble en varelinje i en faktura til riktig varelinje i en bestilling. Linjenummer skal være numerisk heltall.

2.7 Identifisering av vare på linje

Det anbefales sterkt å bruke GTIN (Global Trade Item Number) for å identifisere den varen som bestilles, bekreftes, leveres og faktureres. Fordelen med et GTIN er at det både identifiserer varen og pakningen som varen befinner seg i.

Eget GTIN for hver F-pak (forbrukerpakning), D-pak (detaljstpakning) og T-pak (transportpakning, gjerne pall) sørger for entydighet i identifikasjonen.

Det nye standardiseringsarbeidet i NOBB vil sørge for at GTIN kommer på plass for alle bestillbare pakninger.

2.8 Bruk av tjenester i en EDI-melding

Kjøperen ønsker at alle varelinjene som framkommer på en faktura fra leverandøren, har en referanse til en tilsvarende varelinje i bestillingen.

Dette muliggjør automatikk i fakturakontrollen.

Noen fakturalinjer kan være av typen frakt, innpakking, løfting på tak eller lignende. Slike kostnadselementer er definert som **tjenester** i NOBB med

generiske NOBB-nummer (og GTIN). Hver leverandør kan bruke disse tjenestene i sitt system og tilby dem for kundene.

Det betyr at en kjøper kan bestille frakt som en varelinje i en bestilling dersom dette skulle være aktuelt.

På samme måte kan kjøperen bestille løfting på tak på en varelinje i en bestilling av takstein.

I påfølgende ordrebekreftelse kan leverandøren bekrefte kostnaden som tjenesten innebærer. Kjøperen kan deretter godta og oppdatere bestillingslinjen med denne kostnaden. Når fakturaen kommer på et senere tidspunkt, skal den kunne matche alle linjer i bestillingen.

I kapittel 6 vises en oversikt over tjenester som er definert i NOBB.

3 Regler per dokumenttype

For alle dokumenttyper gjelder den generelle regel at bruk av fritekst bør begrenses. Årsaken til dette er at forholdene skal legges til rette for en automatisk (maskinell) behandling av EDI-bestillinger. Normalt skal en fritekst brukt i en EDI-bestilling resultere i stopp i behandlingen hos leverandøren og initiere en manuell kontroll/behandling.

En annen regel er at alle parter som er angitt i bestillingen, bør være med i de påfølgende meldinger.

3.1 EDI bestilling

En bestilling er et dokument som sendes fra kjøperen til leverandøren der kjøperen angir hvilket kvantum av identifiserte artikler han ønsker å kjøpe. Dette gjelder både varer og tjenester (se kapittel 2.8 for mer informasjon). I tillegg oppgis fakturamottaker og leveringssted.

Ønsket leveringsdato er dato varene ønskes levert på angitt leveringssted. Ved EXW vil dette være på leverandørens rampe.

I bestillingen skal GTIN brukes for å identifisere den artikkel og pakning (enhet) som bestilles. I en overgangsperiode kan både GTIN, NOBB-nummer og leverandørens varenummer bli benyttet i EDI-bestillingen. Det er viktig at kjøperen kontrollerer at pakningen som bestilles, er merket med flagget "bestillbar" i NOBB (Se NOBB Regelverk).

Den ideelle framgangsmåten er at hvis GTIN er angitt, bruker leverandøren det som eneste identifikator på bestilt pakning. Når GTIN benyttes, er enheten i bestillingen kun en tilleggsinformasjon som ikke benyttes av leverandørens system.

Anbefaling: I en overgangsperiode kan både GTIN, NOBB-nummer og leverandørens varenummer oppgis.

Det er enighet mellom industri og handel om:

Er GTIN angitt i bestillingen og leverandøren oppfatter dette som et ugyldig GTIN, skal leverandøren avvise varelinjen og gi kjøperen beskjed enten i ordrebekreftelsen eller via tlf./mail om dette.

Når varen er identifisert med GTIN, foretas det ingen sjekk på at andre identifikatorer i varelinjen er korrekte.

Hvis en pakning ikke har GTIN, må den identifiseres med NOBB-nummer og NOBB-enhet i bestillingen. I dette tilfellet er det viktig at NOBB-enheten er korrekt. Nødvendige kontroller på gyldighet på enhet må gjennomføres hos leverandøren, og ordrebekreftelsen må returneres med minimum de samme identifikasjonsbegreper som er brukt i bestillingen.

3.2 EDI ordrebekreftelse

I ordrebekreftelse returneres de samme varelinjene som var i bestillingen eventuelt med tilleggslinjer for tjenester eller andre kostnader som vil tilkomme i leveransen. Det forutsettes at slike tjenester (kostnader) er definert i NOBB. Linjene utstyres med en statuskode som sier om linjen er endret eller ikke, eventuelt om linjen er en ny linje (eks. tjeneste). Det er viktig at alle kostnadselementer blir angitt som egne linjer i ordrebekreftelsen som blir videreført i pakkseddelen som leveranser og i faktura som kostnadselementer på linjenivå på samme måte som i ordrebekreftelsen. Dette betyr at tillegg på hodenivå ikke er ønsket.

Det er ønskelig med kun én ordrebekreftelse per bestilling. Mulighet for en endringsbekreftelse må avtales mellom partene.

Linjenummer i ordrebekreftelsen tildeles av leverandørens ERP-system. Hver linje i ordrebekreftelsen skal ha referanse til bestillingsnummer og linjenummer i bestillingen. Dersom bestillingsnummer ikke foreligger av en eller annen grunn, sendes referansen uten informasjon (tom).

Ordrebekreftelsen har ikke som formål å angi pakningsstruktur i endelig leveranse.

I ordrebekreftelsen skal kvantum også oppgis i prisenhet i tillegg til den aktuelle bestillingsenhet. I ordrebekreftelsen skal leverandøren benytte NOBB-enheter på kvantum hvis ikke annet er avtalt.

I ordrebekreftelsen returneres den samme vareidentifikasjon som er benyttet i bestillingen.

Følgende situasjoner kan oppstå hos leverandøren ved behandling av en linje i en bestilling:

1. Ønsket kvantum og ønsket leveringsdato blir bekreftet uendret med statuskode 5 (akseptert uten endring).
2. Kvantum blir bekreftet, men til en senere leveringsdato enn ønsket, og statuskode 3 (akseptert med endring) brukes. (Bruk av tidligere leveringsdato må være avtalt med kunde.)
3. Dersom leverandøren ikke kan levere bestilt vare (varen er ikke på lager og vil heller ikke bli tilgjengelig i nærmeste framtid) settes «bekreftet kvantum» til 0 (null) på linjen i bekreftelse. Når denne linjen behandles i kjøpers datasystem, kan denne linjen bli avvist og sluttmerket i ordren, men innkjøper må bli gjort oppmerksom på manglende levering. Verdien på «bekreftet leveringsdato» har ingen betydning i dette tilfelle. Statuskode 7 (ikke akseptert) benyttes.
4. Dersom bestilt antall ikke kan leveres i sin helhet, og resten ikke er tilgjengelig i nærmeste framtid, angis kvantum som kan leveres, uten ny linje for resten. Hos kjøper tolkes dette som at varen ikke blir restet og linjen kan sluttmerkes. Statuskode 3 (akseptert med endring) benyttes.
5. Dersom bestilt antall leveres over flere ganger, må første delleveranse med leveringsdato angis på hovedlinje. De resterende leveringer angis på ny/nye linjer og merkes med kode 1 for ny linje med reell leveringsdato.
6. Dersom en vare i bestillingen ikke kan identifiseres av leverandørens system, kan enten statuskoden 7 (ikke akseptert) for den linjen i ordrebekreftelsen, angi "varelinjen er avvist" eller at linjen ikke blir med i ordrebekreftelsen, men at ordrekontoret hos leverandøren informerer kjøper om dette avviket.

Ved sending av ny bekreftelse (kvantum eller leveringsdato), må kun endrede linjer bekreftes på nytt. Linjene må ha referanse til bestillingens opprinnelige linjenummer. Avvik ut over dette må styres til manuell behandling

3.3 Kvantum i bestilling/bekreftelse

Når et kvantum av en artikkel skal bestilles, benyttes GTIN på den aktuelle pakningen og ønsket kvantum angis i forhold til den aktuelle pakningen. Det er viktig å respektere flagget "bestillbar" på pakningen.

Hovedprinsippet er at det antall GTIN som bestilles, blir bekreftet, levert og fakturert.

3.4 Pakkseddel

Pakkseddelen er et dokument som sendes fra leverandøren til kjøperen og forteller hvilke varer og tjenester som blir levert knyttet til den bekreftede bestillingen.

Alle varelinjer (varer og tjenester) som forekommer på ordrebekreftelsen skal framkomme på en eller flere pakksedler.

Pakkseddel med sine forskjellige nivå og med tilhørende eksempler er beskrevet i kapittel 5.

3.5 Faktura

Faktura er et dokument som sendes fra leverandøren til fakturamottakeren angitt i bestillingen hvis ikke andre avtaler er gjort. I faktura angis varer og tjenester som er levert.

Fritekster brukt på hode- eller linjenivå er beregnet for utskrift på fakturakopi til arkiv e.l.

Varelinjer med null (0) i antall anbefales ikke brukt.

Varelinjer med null i beløp bør unngås.

Null-faktura (faktura med null (0) i totalbeløp) bør unngås.

Alle varelinjer i ordrebekreftelse og pakkseddel som er tjenester eller andre kostnadselementer, skal angis på faktura som egne varelinjer.

3.6 Enheter og internasjonal handel

Internasjonale kjeder har butikker i mange land og må ha en felles varemester som kan benyttes i alle disse landene. Nasjonale standarder som NOBB, TUN og FINFO blir det da vanskelig å benytte ettersom enhetene i disse basene ikke følger noen internasjonale regler. Det er internasjonale kjeder som har valgt å benytte ISO-enheter i sine masterdata. Stort sett er det mulig å lage konverteringstabeller mellom ISO-enheter og enhetene i NOBB, TUN og FINFO.

Ved å innføre og ta i bruk GTIN som pakningsidentifikator, kan det handles internasjonalt uten bruk av enheter. Selv om ISO-enheter benyttes i EDI-bestillingen, vil denne enheten bli oversett når GTIN foreligger.

Så lenge pakningen som bestilles, har GTIN, vil leverandøren ta tak i dette GTIN, identifisere vare og pakning fra eget datasystem og lage en ordrebekreftelse.

Enheten som benyttes i ordrebekreftelse, pakkseddel og faktura vil være den enheten leverandøren har lagt inn i NOBB, og ikke ISO-enhet hvis ikke annet er avtalt.

Bestilling på NOBB-nummer og ISO-enhet vil ikke uten videre fungere i Norge. Det er NOBB-enhet som skal brukes som enhet i Norge når NOBB-nummer skal identifisere varen.

3.7 Enheter ved bruk av GTIN

Når GTIN er brukt på varelinjen i bestillingen, skal mottakeren bruke dette GTIN for å hente ut riktig enhet fra eget datasystem.

På samme måten skal kjøperen hente ut enhet basert på anvendt GTIN når han mottar ordrebekreftelse, pakkseddel eller faktura.

På denne måten unngår man at ulik bruk av enheter skaper stopp i behandlingen.

4 Krav til informasjon i EDI-meldinger

Det er viktig at to parter som skal starte opp med EDI utveksling, også gjennomgår informasjonsbredden på de EDI-dokumenter som skal utveksles. I Norge er anbefalt informasjonsbredde angitt i maler for hver meldingstype. Vær klar over at bruk av GTIN på linje for å identifisere en artikkel og pakning ikke alltid vil være mulig, særlig ikke i starten. Likevel er bruk av GTIN markert som krav.

Vær obs på at hver melding i NeB har mulighet for flere informasjoner, men det som er foreslått brukt i malen er godkjent av SU (Standardiseringsutvalget) og er i henhold til norsk praksis.

Bruk av fritekst anbefales unngått så sant det er mulig.

Alle dokumenter som det henvises til her, kan lastes ned fra [link](#).

Alle dokumenter vil ha et versjonsnummer i tillegg til oppgitt navn.

5 Pakkseddel - formål, struktur og detaljnivå

5.1 Formål

Pakkseddelen er en elektronisk melding fra leverandør/selger til kjøper, og er en annonsering av en leveranse i nær framtid. Den forteller hvilke kolli leveransen består av og hvilke artikler og kvantum som leveransen omfatter. I mer avansert løsning kan også innholdet per kolli eller pakning angis.

Pakkseddelen har referanse til tidligere avgitt bestilling.

Meldingen kan benyttes både ved levering til samlastingsterminal, til sentrallager eller til en butikk. Elektronisk pakkseddel bør også kunne nyttiggjøres ved direkte leveranser til proffkunder.

Fordelen med elektronisk pakkseddel er at varemottager kan forberede seg med passende utstyr og ha forberedt lagringsplass i forkant av leveranse. Når forsendelsen kommer, kan det gjøres en rask mottakskontroll basert på skanning av ytteremballasjemerking på det enkelte kolli og vurdering av innholdet i aktuelt kolli i forhold til pakkseddelenes beskrivelse av innholdet.

5.2 Prinsipper

En pakkseddel kan omfatte flere ordre/bestillinger eller deler av slike (restleveranse). Det anbefales likevel å benytte et en-til-en forhold mellom bestilling, ordrebekreftelse, pakkseddel og senere faktura.

Dette forenkler programmessig kontroll og oversikt over handelstransaksjoner ettersom man har direkte en-til-en referanser fra bestillingen via ordrebekreftelse og pakkseddel til faktura.

Det tilstrebes at én bestilling bare omfatter én leveranse til ett leveringssted (lokasjon) og en ønsket leveringsdato. Disse opplysningene angis i hodet på meldingen.

Det er viktig at pakkseddelnummeret er unikt for hver pakkseddel som sendes fra en leverandør, og det må påligge mottaker (kjøper) en plikt til å avvise en pakkseddel med nummer som er mottatt og behandlet tidligere.

Når forsendelse kommer inn til samlastingsterminal, kan det gjøres kontroll av SSCC-koder for de enkelte transportenheter.

Hos grossistlager eller sluttmottaker gjøres mottakskontroll på linjenivå.

Det er også mulighet for å angi SSCC-koder for eksponerings/salgspall. Det samme gjelder for kundepakkede leveranser fra leverandør via samlastingsterminal.

Det er et krav at pakkseddelen inneholder korrekt kvantumsinformasjon slik at fakturakontroll kan gjøres enklere.

Korte tidsluker mellom bestilling og faktisk levering, kan gjøre det vanskeligere å oppfylle ønsket fra kjøper om å motta elektronisk pakkseddel i god tid før leveransen finner sted.

5.3 Detaljeringsnivå i pakkseddel

Pakkseddelen kan benyttes (utformes) på fire forskjellige måter der hodedelen er lik, men organisering av detalj- og linjedel er forskjellig:

1. Ingen pakningsinformasjon

Dette er den enkleste formen og angir bare at det er en leveranse (CPS+1) og hvilke artikler som leveransen består av, uavhengig av hvilke forpakninger (paller, kasser, etc.) som de forekommer i.

Ingen forpakningsinformasjon angis.

2. Pakningsinformasjon oppgis uten knytning til artikler

Den mer avanserte formen utvider punktet over ved å angi hvilke forpakningstyper (største forpakningstyper som forsendelsen består av; containere, paller etc) og antall av disse og med mulighet for å angi hvilke SSCC som leveransen omfatter.

Varelinjene er ikke knyttet til hvilken forpakning de ligger i.

3. Pakningsinformasjon med knytning til artiklene den inneholder

Den avanserte varianten forteller også om forpakningshierarkiet (CPS+m+n), hvilke kolli leveransen består av med identifisering (SSCC), og varene er i tillegg knyttet til den forpakning som de befinner seg i.

4. Utvidelse av nivå 3 til kundepakkede leveranser

Dette er den mest avanserte varianten som gir mulighet for å angi SSCC-koder for eksponerings-/salgs-pall og for kundepakkede leveranser fra leverandør til sluttmottaker via kjedenes samlastingsterminal (cross docking). Den siste muligheten omfatter altså leveranse av flere kundeordre i samme pakkseddel til en samlastingsterminal (bryter med en-til-en prinsippet).

Dette prinsippet er foreløpig ikke dokumentert med eksempel.

5.4 Struktur

Strukturen i en elektronisk pakkseddel er bygget opp for å muliggjøre forskjellige nivåer (se kapittel Alternative detaljeringsnivå).

Meldingen består av en hodeseksjon, en detaljseksjon og en sumseksjon.

Detaljseksjonen er igjen inndelt i en pakningsdel og en linjedel.

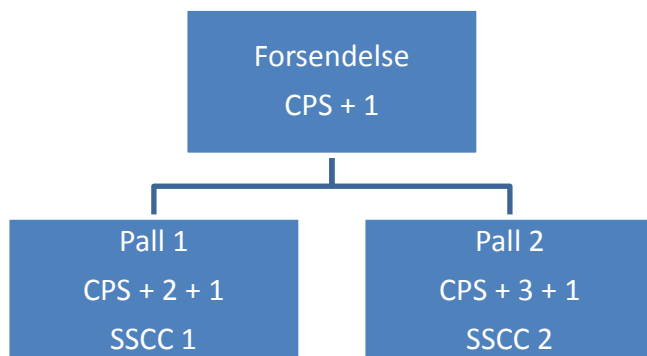
Pakningsdelen gir mulighet til å angi informasjon om hvordan leveransen er forpakket, hvilke forpakkingsnivåer som den består av og hvilke forpakningstyper som er brukt. Til hver forpakning er det mulig å knytte både informasjon om nummerering og fysiske mål og vekt. Også håndteringsregler kan legges inn her.

Linjedelen i en pakkseddel består av en repeterende segmentgruppe som alltid starter med identifikasjon av en linje. Hver linje i pakkseddelen må referere til en varelinje i en tidligere mottatt bestilling.

For detaljer om innholdet i pakkseddel, se dokumentet MAL Pakkseddel bygg.

5.5 Eksempler

Vi tar utgangspunkt i en leveranse bestående av to paller som i en pakningsstruktur illustreres slik:

CPS+1 Identifiserer forsendelsen
 CPS+2+1 Identifiserer pall nr. 1 i et pakningshierarki og er identifisert med SSCC1
 CPS+3+1 Identifiserer pall nr. 2 i et pakningshierarki og er identifisert med SSCC2

I syntaksen CPS+M+N angir M nummer i pakningshierarki og N hvilket pakningsnummer som er mor til M.

Forskjell i struktur og innhold i pakkseddel avhengig av ambisjonsnivå, er vist i eksemplene under der de pallene over vil bli levert.

Bare pakningsdelen og linjene vil bli vist i hvert eksempel. Hode- og total-delen av meldingen vil være lik for alle 3 eksempler og er vist under med en markert sone der pakningsdel og linjer vil framkomme i eksemplene.

EDIFACT statement	Description
UNA:+,?'	
UNB+UNOC:3+9876543210321:14+1234567890123:14+080330:1115+4401'	9876543210321:14=sender GLN 1234567890123=receiver GLN 080330:1115=date and time of converting 4401=Message reference
UNH+1+DESADV:D:03A:UN:NEB01'	
BGM+351+30811'	30811=Vendor delivery note number
DTM+137:200803301110:203'	200803241010=Vendor date and time for producing the message
DTM+17:20080331:102'	20080331=Delivery date estimated
RFF+ON:42770'	Buyers purchase order number
RFF+VN:3081'	Vendors order number
NAD+SU+1234567890123::9'	1234567890123=Vendors GLN
RFF+VA:NO987654321MVA'	987654321=VAT number for vendor
NAD+BY+2345678901123::9'	2345678901123=Buyers GLN
NAD+IV+1230123456789::9'	1230123456789=Invoicees GLN
NAD+DP+7080000448494::9++Byggmakker Skattum+Valdresveien 4+Gjøvik++2815'	Address of delivery place
NAD+UD+++Lise Olsen+Biriveien+Biri++2820'	End customer name to be used for marking of goods in case of a customer order
TDT+20+3'	Transport information
TOD+6++DDP:106'	DDP=Terms of delivery with Incoterms code
UNS+S'	Section delimiter
CNT+2:1'	1=Number of item lines
UNT+28+1'	28=Number of segments 1=Reference in UNH
UNZ+1+4401'	1=One message in this envelope

	74001=Message reference (same as in UNB)
--	--

Eksempel, ambisjonsnivå 1

Bare CPS+1 angis her som start på leveransespesifiseringen. Linjene følger direkte etter.

EDIFACT statement	Description
CPS+1'	Delivery spec starts here
LIN+10++1234567890123:EN'	10=Item line number 1234567890123=GTIN number for article
IMD+F++:::Description'	Article description
QTY+12:8:PCE'	8=Quantity to be delivered
RFF+ON:42770:1'	Ref. to purchase order and line number
RFF+VN:3081:10'	Ref. to Vendor order and line number
LIN+20++2345678901231:EN'	20=Item line number 2345678901231=GTIN number for article
IMD+F++:::Description'	Article description
QTY+12:38:PCE'	38=Quantity to be delivered
RFF+ON:42770:2'	Ref. to purchase order and line number
RFF+VN:3081:20'	Ref. to Vendor order and line number

Eksempel, ambisjonsnivå 2.

Bare CPS+1 angis her også, men pakningstype og antall angis I tillegg. Linjene følger deretter.

DIFACT statement	Description
CPS+1'	Delivery spec starts here
PAC+2++PX'	Delivery consist of two pallets
PCI+33E'	SSCC number is used for identification
GIN+BJ+123456789012345678+234567890112345678'	The pallets are identified by these SSCC number.
LIN+10++1234567890123:EN'	10=Item line number 1234567890123=GTIN number for article
IMD+F++:::Description'	Article description
QTY+12:8:PCE'	8=Quantity to be delivered
RFF+ON:42770:1'	Ref. to purchase order and line number
RFF+VN:3081:10'	Ref. to Vendor order and line number
LIN+20++2345678901231:EN'	20=Item line number 2345678901231=GTIN number for article
IMD+F++:::Description'	Article description
QTY+12:38:PCE'	38=Quantity to be delivered
RFF+ON:42770:2'	Ref. to purchase order and line number
RFF+VN:3081:20'	Ref. to Vendor order and line number

Eksempel, ambisjonsnivå 3.

Hver pakke blir her plassert i et pakningshierarki og identifisert i hierarkiet med CPS+M+N. Relevante linjer blir knyttet til aktuell pakning.

EDIFACT statement	Description
CPS+1'	Delivery spec starts here
CPS+2+1'	Main package 1
PAC+1++PX'	Main package 1 is a pallet
PCI+33E'	SSCC number is used for identification
GIN+BJ+123456789012345678'	The pallet is identified by this SSCC number
	Articles on first pallet
LIN+10++1234567890123:EN'	10=Item line number 1234567890123=GTIN number for article
IMD+F+++::Description'	Article description
QTY+12:8:PCE'	8=Quantity to be delivered
RFF+ON:42770:1'	Ref. to purchase order and line number
RFF+VN:3081:10'	Ref. to Vendor order and line number
CPS+3+1'	Main package 2
PAC+1++PX'	Main package 2 is a pallet
PCI+33E'	SSCC number is used for identification
GIN+BJ+234567890112345678'	The pallet is identified by this SSCC number
	Articles on second pallet
LIN+20++2345678901231:EN'	20=Item line number 2345678901231=GTIN number for article
IMD+F+++::Description'	Article description
QTY+12:38:PCE'	38=Quantity to be delivered
RFF+ON:42770:2'	Ref. to purchase order and line number
RFF+VN:3081:20'	Ref. to Vendor order and line number

6 Oversikt tjenester

I tabellen under vises tjenester slik de ligger i NOBB med Norsk Byggtjeneste som vareeier.

NOBB nr	Vareeier	Varetekst 1	Varegruppe nr	Varegruppe	Prisenhet	Pak #1 enhet	Pak #1 GTIN
26924696	Norsk Byggtjeneste AS	TRANSPORT	0101100	Transport Tillegg	STK	STK	7043010000502
26924704	Norsk Byggtjeneste AS	TRANSPORT UTLEGG	0101100	Transport Tillegg	STK	STK	7043010000243
26924712	Norsk Byggtjeneste AS	PORTO	0101100	Transport Tillegg	STK	STK	7043010000144
26924720	Norsk Byggtjeneste AS	VENTETID	0101100	Transport Tillegg	T	T	7043010000069
26924738	Norsk Byggtjeneste AS	HENTETILLEGG	0101100	Transport Tillegg	STK	STK	7043010000182
26924746	Norsk Byggtjeneste AS	EKSPRESSTILLEGG	0101100	Transport Tillegg	STK	STK	7043010000366
26924753	Norsk Byggtjeneste AS	SONETILLEGG	0101100	Transport Tillegg	STK	STK	7043010000403
26924761	Norsk Byggtjeneste AS	KRANBRUK	0101100	Transport Tillegg	STK	STK	7043010000113
26924779	Norsk Byggtjeneste AS	LØFTING PÅ TAK	0101100	Transport Tillegg	STK	STK	7043010000229
26924787	Norsk Byggtjeneste AS	BLÅSING	0101100	Transport Tillegg	STK	STK	7043010000083
26924803	Norsk Byggtjeneste AS	HENTEGODTGJØRELSE	0101100	Transport Tillegg	STK	STK	7043010000434
26924829	Norsk Byggtjeneste AS	ANBREKKSTILLEGG	0101100	Transport Tillegg	STK	STK	7043010000274
26924837	Norsk Byggtjeneste AS	EMBALLASJEOMKOSTNINGER	0101100	Transport Tillegg	STK	STK	7043010000205
26924845	Norsk Byggtjeneste AS	DELETILLEGG	0101100	Transport Tillegg	STK	STK	7043010000496
26924852	Norsk Byggtjeneste AS	DELLEVERING	0101100	Transport Tillegg	STK	STK	7043010000106
26924878	Norsk Byggtjeneste AS	BEARBEIDING	0102100	Bearbeiding, Montering	STK	STK	7043010000298
26924886	Norsk Byggtjeneste AS	KAPPING	0102100	Bearbeiding, Montering	STK	STK	7043010000373
26924894	Norsk Byggtjeneste AS	UTSPARINGER	0102100	Bearbeiding, Montering	STK	STK	7043010000427
26924902	Norsk Byggtjeneste AS	TILLEGG TRYKKING	0102100	Bearbeiding, Montering	STK	STK	7043010000472
26924910	Norsk Byggtjeneste AS	OVERFLATEBEHANDLING	0102100	Bearbeiding, Montering	LM	LM	7043010000137
26924928	Norsk Byggtjeneste AS	PLUKKTILLEGG	0102100	Bearbeiding, Montering	LM	LM	7043010000465
26924936	Norsk Byggtjeneste AS	OMSTILLINGSTILLEGG	0102100	Bearbeiding, Montering	STK	STK	7043010000168
26924951	Norsk Byggtjeneste AS	MONTERING	0102100	Bearbeiding, Montering	STK	STK	7043010000199
26924969	Norsk Byggtjeneste AS	MONTERING MED KRAN	0102100	Bearbeiding, Montering	STK	STK	7043010000441
26924985	Norsk Byggtjeneste AS	MILJØAVGIFT	0103100	Avgifter	STK	STK	7043010000151
26924993	Norsk Byggtjeneste AS	AVGIFT	0103100	Avgifter	STK	STK	7043010000328
26925016	Norsk Byggtjeneste AS	FORTOLLING	0103100	Avgifter	STK	STK	7043010000236
26925024	Norsk Byggtjeneste AS	RETURGEBYR / OMKOSTNINGER	0103100	Avgifter	STK	STK	7043010000410
26925032	Norsk Byggtjeneste AS	GEBYR	0103100	Avgifter	STK	STK	7043010000311
26925057	Norsk Byggtjeneste AS	GAVEKORT	0104100	Gavekort	STK	STK	7043010000342
26925065	Norsk Byggtjeneste AS	GEVINST	0104100	Gavekort	STK	STK	7043010000175
26925081	Norsk Byggtjeneste AS	BROSJYRER	0104200	Reklamemateriell	STK	STK	7043010000489
26925099	Norsk Byggtjeneste AS	REKLAMEMATERIELL	0104200	Reklamemateriell	STK	STK	7043010000076
26925115	Norsk Byggtjeneste AS	UTLEIE TILHENGER	0104300	Utleie	STK	STK	7043010000281
26925123	Norsk Byggtjeneste AS	UTLEIE CONTAINER	0104300	Utleie	STK	STK	7043010000359
26925131	Norsk Byggtjeneste AS	UTLEIE UTSTYR	0104300	Utleie	STK	STK	7043010000458
26925156	Norsk Byggtjeneste AS	EUROPALL HALV STD	0401001	Pallekarmer	STK	STK	7043010000304
26925164	Norsk Byggtjeneste AS	EUROPALL HEL STD	0401001	Pallekarmer	STK	STK	7043010000397
26925172	Norsk Byggtjeneste AS	PALL SPESIAL STD	0401001	Pallekarmer	STK	STK	7043010000250
26925180	Norsk Byggtjeneste AS	PALLE KARM STD	0401001	Pallekarmer	STK	STK	7043010000090
26925198	Norsk Byggtjeneste AS	PALL RETUR STD	0401001	Pallekarmer	STK	STK	7043010000335
26925206	Norsk Byggtjeneste AS	ORDRERABATT KUN FOR SPESIALRABATT	0104400	Rabatter	STK	STK	7043010000120
26925214	Norsk Byggtjeneste AS	RABATT/KREDITT REKLAMASJON	0104400	Rabatter	STK	STK	7043010000267
46396295	Norsk Byggtjeneste AS	KURS	0104200	Reklamemateriell	STK	STK	7043010000809
46725454	Norsk Byggtjeneste AS	SERVICE / VEDLIKEHOLD	0102100	Bearbeiding, Montering	STK	STK	7043010000816
47294096	Norsk Byggtjeneste AS	KJØREKOSTNADER	0101100	Transport Tillegg	STK	STK	7043010000519
47294126	Norsk Byggtjeneste AS	BYGGEPLASSLEVERING	0101100	Transport Tillegg	STK	STK	7043010000915
47294395	Norsk Byggtjeneste AS	TEKNISK SERVICE	0102100	Bearbeiding, Montering	STK	STK	7043010000939
47464684	Norsk Byggtjeneste AS	SØKNAD OM ANSVARSRETT	0102100	Bearbeiding, Montering	STK	STK	7043010000953
48636817	Norsk Byggtjeneste AS	LAGERLEIE	0103100	Avgifter	STK	STK	7043010000960
48636821	Norsk Byggtjeneste AS	KALIBRERING	0102100	Bearbeiding, Montering	STK	STK	7043010000977
48887493	Norsk Byggtjeneste AS	PRIVATLEVERING	0101100	Transport Tillegg	STK	STK	7043010000984
48935066	Norsk Byggtjeneste AS	SPEDISJON PLIKTIG	0101100	Transport Tillegg	STK	STK	7043010001011
48935074	Norsk Byggtjeneste AS	SPEDISJON AVGIFTSFRI	0101100	Transport Tillegg	STK	STK	7043010001028

7 Definisjon av en del faguttrykk

Dette er et forsøk på å forklare en del ord og uttrykk som brukes i samband med elektronisk handel.

Begrep	Definisjon
Handelsmelding	En elektronisk overføring av en strukturert melding med en gitt funksjon. Meldingene finnes beskrevet i standarden Nordic eBuilding fra HSH. De kan følge Edifact og/eller XML syntax.
Bestilling	Kjøper bestiller varer eller tjenester gjennom å legge inn en ordre som baseres på en avtale der partene er blitt enige om vilkårene. Selger tar i mot bestillingen, behandler den og informerer kjøper om sitt svar gjennom en ordrebekreftelse.
Avtale om e-kommunikasjon Utvekslingsavtale	Det finnes en partsoversikt på side 3 i dette dokumentet som kan utvides med noen spesifikasjoner. Det beste er at standardavtalen mellom partene inkluderer et kapittel som beskriver nødvendige detaljer.
D-pak	D = detaljstpakning og forstås som den pakningen som detaljisten (butikken) normalt bestiller fra leverandøren. En D-pak inneholder et visst antall med F-pak. Se også F-pak og T-pak.
EDI	EDI, Electronic Data Interchange, betyr en standardisert, elektronisk og i store deler automatisert informasjonsutveksling mellom forretningssystemer, uavhengig av formater som Edifact/XML.
EDIFACT	EDIFACT er en standard for EDI som definerer elektroniske dokumenter til oppbygging og informasjonsinnhold, tatt frem av UN/CEFACT.
Elektronisk forretningsdrift	Utnytte ERP-systemets muligheter for EDI til å utveksle elektroniske handelsdokumenter med aktuelle handelsparter.
Enheter	<u>Kvantumsenhet</u> - På engelsk brukes begrepet Unit of Measure (UOM) om dette begrepet. Det angir hvilken enhet som et kvantum er angitt i. Andre enheter: <u>Prisenhet</u> - Enhet som pris er oppgitt i <u>NOBB-enhet</u> - Enheter som benyttes i NOBB for å beskrive en enhet <u>Forpakkingsenhet</u> - enhet som forteller om en forpakning er forbrukerenhet (F eller CU-Consumer Unit), detaljistenhet (D eller TU-Traded Unit) eller transportenhet (T eller DU-Despatched Unit) I tillegg benyttes ofte andre enhetsbegreper i samband med ERP systemer: <u>Salgsenhet</u> - Enhet på vare som selger benytter mot sine kunder <u>Lagerenhet</u> - Enhet som en aktør benytter for å angi lagerbeholdning på en vare <u>Innkjøpsenhet</u> - Enhet som kjøper benytter som sin innkjøpsenhet på en vare i samråd med sine leverandører <u>Grunnenhet/basisenhet</u> - er et begrep som ofte benyttes av ERP-leverandører i deres system. Dette begrepet er ofte sammenfallende med Salgsenhet, Lagerenhet eller Innkjøpsenhet.
Enkel e-handel	Er når bestiller kan bruke sitt vanlige forretningssystem til å sende bestillinger som ikke er EDI, men som kan være - avhengig av mottaker - tilpasset telefaks eller e-post. Enkel e-handel handler også om å ha en enklere prislister-mal som er lett å lage for den "lille" leverandøren. Enkel e-handel kan til og med kombineres stegvis eller være laget for Web-EDI. Se også Web-EDI
ERP	Enterprise Resource Planning (ERP) = datasystemet som skal betjene bedriften med behandlingstjenester som regnskap, lønn, statistikk, logistikk, innkjøp, salg og ha funksjonalitet til også å løfte utvalgte tjenester til elektronisk forretningsdrift
F-pak	F = forbrukerpakning og forstås som den pakningen av en artikkel som står i hyllen i en butikk og er myntet på forbrukeren. Se også D-pak og T-pak.

GLN	<i>Global Location Number er en internasjonal nummerserie fra GS1 for å identifisere parter og deres adresser. Søknad om GLN gjøres på www.gs1.no</i>
GS1	<i>En internasjonal organisasjon som lager standarder for handel, for eksempel innenfor e-handel, merking og identifisering av artikler og forpakninger mm, se www.gs1.no</i>
GTIN	<i>Global Trade Item Number fra GS1 er et unikt nummer på verdensbasis for identifisering av en handelspakning av en vare</i>
Transportetikett	<i>En anbefaling fra HSH for hvordan transportkolli skal merkes. På etikettene finnes informasjon i både klartekst og strekkoder.</i>
Kvittering	<i>En teknisk systembekreftelse om at en melding har kommet frem. Kvitteringen har både juridisk og praktisk betydning.</i>
Nordic e-Building	<i>En standard for elektroniske handelsmeldinger som er laget som et samarbeid mellom BEAst, TUN og HSH. Den inneholder beskrivelser av handelsmeldinger innenfor vareforsyningsprosessen og bygger på standarder fra UN/Cefact.</i>
Tredjepartsleverandør	<i>Se VAN-leverandør.</i>
T-pak	<i>T = transportpakning og forstås som den pakningen som kan benyttes til transport av en vare ved større bestillinger. Normalt er dette en pall. En T-pak inneholder et visst antall med D-pak. Se også F-pak og D-pak.</i>
UNSPSC	<i>United Nations Standard Product and Services Codes er en standard for klassifisering av produkter og tjenester (varegruppe).</i>
VAN-leverandør	<i>Et firma som tilbyr VAN-tjenester (Value Added Network), for eksempel for å konvertere og formidle forretningstransaksjoner (EDI). Kalles også postkasseleverandør eller tredjepartsleverandør.</i>
Web-EDI	<i>En løsning der en part har EDI-kommunikasjon, dvs. meldinger genereres og tas imot direkte i forretningssystemet, mens den andre parten bruker et web-grensesnitt for å presentere og bearbeide handelsmeldinger. Den parten som benytter web-grensesnittet, må sørge for å holde sitt ERP-system oppdatert med den informasjonen som mottas og avgis i web-grensesnittet. Dette kan være en utfordring og kan lett medføre feil.</i>
NOBB	<i>Norsk Byggevarebase er en sentral varedatabase som drives av Norsk Byggtjeneste AS. Det er laget et regelverk for lagring av artikkelinformasjon i denne databasen.</i>
XML	<i>eXtensible Markup Language er en formatstandard fra W3C for å strukturere og håndtere informasjon uansett presentasjonsform. XML har dog ikke et standardisert innhold, noe som må tilføres med beskrivelser eller "standarder".</i>
Ytteremballasjemerking	<i>Beskrivelse av dette finnes i eget dokument "Standard for identifisering og merking av byggevarer".</i>